

Grönområdesplan på Raftötången S:1

Föreliggande grönområdesplan gäller för fastigheten Raftötången S:1. Fastigheten ligger i Tanums kommun och är belägen kustnära alldeles intill Stridsfjorden några kilometer nordväst om Tanumshede. Fastigheten består av större och mindre ytor i ett grönområde mellan ett 200-tal tomter.

För fastigheten har det år 2011 upprättats en Grön Skogsbruksplan, med inriktning rekreation. Även om inriktningen då varit rekreation, så har denna typ av plan inte varit anpassad för tomtägarföreningens behov. I dessa planer finns många ”skogliga begrepp och uppskattningar” vilket blir svåröverskådligt och krångligt. Föreningen har därför beställt denna Grönområdesplan, som är mer överskådlig med enklare beskrivningar och långsiktiga mål.

Beskrivning av området

Fastigheten har idag en variation av flera magra berg- och hållmarker dominerade av glest växande, äldre, kortvuxna tallar. Mellan bergen finns dalgångar som domineras av medelålders och äldre lövträd, mest björk, en del asp och al, samt inslag av ek, rönn, sälg, hägg, ask och lönn. Hassel förekommer. Det finns även en del högvuxen tall på dessa bättre marker. Litet gran finns. Flera gräs- och örtbevuxna ängsmarker förekommer, här växer en del lövträd, mestadels glest. Längst i söder finns ett alkärr, detta har inventerats och befunnits utgöra en nyckelbiotop, ett område med mycket höga naturvärden. Längst i norr finns en dalgång med äldre asp, vilken också inventerats, denna utgör höga naturvärden.

Hela fastigheten rymms inom riksintresse för natur- och friluftsliv, samt är värdeattrakt för Bohusläns randlövskogar.

Norra delen finns inom naturvårdsområdet Tanumskusten, vilket utgör naturreservat och Natura-2000-område. Reservatet har särskild inriktning på marin miljö och fåglar.

Några forn- och kulturminnen förekommer, dessa finns främst i bergiga delar längst i norr samt långt i söder. De består av rösen, gravar, en by-gårdstomt samt en torplämning. Se karta och avdelningsbeskrivning. Tänk på att dessa inte får skadas.

Fastighetens målsättning

Det övergripande målet med föreningens skogsinnehav är att tillgodose behov av områden för rekreation och ljusa strövområden samt bevarande av befintliga natur- och kulturvärden. På Raftötången S:1 finns goda möjligheter att skapa fina varierande skogsmiljöer för samfällighetens medlemmar och naturens mångfald. En rekreationsskog har med fördel en variation av trädslag i olika ålder och gärna med en större andel lövträd och tall.

Rekreativsmål

Det är svårt att ge en generell beskrivning på vad som kännetecknar den perfekta skogen i anslutning till ett tomtområde. Värdet av upplevelsen anses dock öka med trädens ålder och med minskande stamantal samt att det finns en stor andel lövträd. Området bör också utgöra en rik livsmiljö för områdets växt- och djurliv, erbjuda möjligheter för bär- och svamplockning och ge skydd mot insyn, vind och luftföroreningar. Därför bör man bruka skogen småskaligt och endast i nödfall avverka större sammanhängande ytor.

Utmed vägar, stigar och leder bör det vara glest med träd så sol och ljus kommer in. I allmänhet gynnas park- och lundliknande miljöer, vilka det redan finns flera av idag.

Skötselstrategi

Inom skogsområdena bör skogsskötseln vara aktiv men ganska varsam och följa grönområdesplanen. Ytterligare stora förändringar av skogen bör undvikas och inriktningen bör vara att alltid använda skonsamma avverkningsmetoder för att minimera eventuella markskador. Vid stormfällningar tas färskt barrvirke bort som överstiger 5 m³sk/ha (skogskubikmeter).

Rekreativ- och naturvårdsgallringar har genomförts under ett antal år. Det behöver plockas och gallras i flera områden ganska snart, för att få en ljusare och mer rekreativ anpassad miljö. Återkommande gallringar samt röjningar i yngre partier behöver utföras undan för undan, då träden växer hela tiden och det regelbundet kommer nya buskar och träd. Tänk på att det är tilltalande med en variation av öppnare och tätare partier, både ur rekreativ- och naturvårdssynpunkt. Gynna särskilt det lilla inslaget av rönn, sälg, ek, ask, asp och hassel. Gynna helst grovbarkiga, mossbevuxna, senvuxna och krokiga träd.

Se beskrivning för varje område.

Tänk på att det behövs ett samråd med Skogsstyrelsen om man planerar någon åtgärd i nyckelbiotop (område 1), eller område med höga naturvärden, (område 18).

Tänk också på att det behöver anmälas till Länsstyrelsen vid planerad åtgärd i reservatet i norra delen.

Allmänt om träd och olika begrepp

I smala områden mellan tomtmark och grannfastigheter bör man tänka extra på att gynna levande, friska enbuskar, hassel, rönn och sälg. De tre först nämnda är jämförelsevis lågt växande och skymmer inte sol och ljus. Sälgen är ett mycket viktigt trädslag med sin tidiga blomning som är till stor nytta för vårens första humlor och bin. Dessa sköter senare den viktiga pollineringen av bärbuskar och fruktträd.

Flera delar av området är bördiga där granar snabbt växer upp i luckor och under andra trädarter. För att behålla karaktären och den ljusa luftiga skogen för rekreation och utblick mellan träden, bör föreningen vara uppmärksam på detta. Enstaka döda träd som fallit omkull kan med fördel sparas för att öka naturvärdet. Döda stående träd likaså förutsatt att de inte utgör någon säkerhetsrisk.

När man gallrar, plockar och glesar ut mellan träden kommer ljus in, och man får ofta en föryngring och uppslag av plantor under. Man får sedan återkommande röja och gallra om man vill hålla undan denna underväxt.

Frihugga är att avlägsna träd som växer tätt intill stammen eller växer in i kronan på värdefulla äldre ofta grova träd. C: a 1 meter runtom trädkronan bör det vara fritt från andra träd. Det är ofta lövträd (ex. ek och asp) och tallar som trängs på detta sätt av andra träd. Lövträd och tallar är mer känsliga på att stå tätt än gran, grenar dör när de står inpå varandra.

Plockhuggning är att hugga bort enstaka utvalda träd jämnt fördelat över ett bestånd. Detta görs för att göra små luckor där en ny generation träd kan gro och för att skapa mer gynnsam miljö för sparade stammar. Bortgallrade träd bör vara av olika ålder.

Höggallring är när man gallrar ut grövre träd med stora trädkronor och låter klenare träd stå kvar.

Sly är definitionen på okontrollerat uppslag av främst **asp** och **björk**. Slyet ska inte vara grövre än att man kan avlägsna med röjsåg. En största diameter på ungefär 10 cm.

Senvuxna träd är träd som växt sakta, kanske stått undertryckta eller på mager mark. De är ofta klena, krokiga och har ibland höga naturvärden.

Trädens och skogens höjd beror på hur god marken är. På mager mark, i bergig mark eller blöt torvmark, blir träden låga. På god mark, där det är mycket jord, vatten och näring, blir träden höga.

Med tanke på ovanstående strategier får varje delområde en beskrivning och en långsiktig målinriktning.

Områdesbeskrivning

Beskrivning för varje område med långsiktiga mål

Område 1.**Beskrivning:**

Området är till stor del en våtmark, ett lövkärr med gammal grov al, en del björk, litet asp och hägg. Här finns rikligt med död ved i olika nedbrytningsstadier. Marken är örtrik. Denna har inventerats och befunnits utgöra en nyckelbiotop, se beskrivning och karta för utbredning.

En nyckelbiotop är ett område med mycket höga naturvärden. Östra delen av området består av frisk mark med äldre björk och asp, denna del utgör inte nyckelbiotop.

Mål:

Nyckelbiotopen bör lämnas för fri utveckling på grund av dess höga naturvärde med gamla träd, det stora inslaget av död ved, att det är ett kärr, örtrikedomen samt potentialen för en mångfald av fåglar. Om man planerar en åtgärd i en nyckelbiotop måste man först anmäla ett samråd till Skogsstyrelsen.

I östra delen av området, där det är fastmark, görs en gallring, där man plockar en del träd, för att på sikt få en gles öppen yta med några gamla aspar, ekar och björkar. På sikt kan det behöva plockas träd fler gånger.

Område 2.**Beskrivning:**

Området består av en gräsbevuxen löväng, tidigare betesmark där det finns en del äldre björk, ek, al, asp, tall samt några gamla grova askar.

I västra delen finns en liten bergås med en fornlämning nära en tomt, bestående av en grav markerad med en rest sten.

I norra delen finns dokumenterat en by-gårdstomt, en möjlig fornlämning, denna är inte tydlig i fält.

Mål:

Målsättningen är en glest trädbevuxen, luftig, solig löväng av hagmarkskaraktär. En naturvårdsgallring behövs med att plocka bort några träd som står litet tätt mot varandra. Den gräsbevuxna ytan behöver slås undan för undan för att det inte skall växa in buskar och träd.

Område 3.**Beskrivning:**

Ett litet område med äldre tall, delvis ganska tätt. Längre norrut är det magert och bergigt, glest bevuxet med korta gamla tallar.

Mål:

Området skall på sikt vara glest bevuxet med gamla tallar, för att släppa in sol och ljus. En utglesning, gallring behövs snart då träden står ganska tätt.

Område 4.

Beskrivning:

En liten örtrik dalgång mellan bergen på ganska god mark, bevuxen med äldre björk, gran, tall samt litet ek och al. Någon sälg. Stigar.

Mål:

Örtrik dalgång i ljus miljö bevuxen med lövträd av främst ek, al, sälg, tall i norra delen. En gallring behövs ganska snart där man främst tar bort gran samt några björkar och tallar.

Område 5.**Beskrivning:**

En litet smalt område mellan tomt och väg, bevuxen med äldre tall, björk samt enstaka gran.

Mål:

Gles, ljus, öppen miljö med äldre tallar och björkar. En gallring behövs där man glesar ut tall och björk.

Område 6.**Beskrivning:**

Områden kring fotbolls- och idrottsplaner. Dessa består av äldre lövträd på relativt god mark med björk, asp, al och ek. Området varierar med omväxlande tätare och glesare partier.

Mål:

Gles, öppen trädzon av lövlundskaraktär med ek, asp, al och en del björk. Området behöver gallras ut av främst asp och björk, där man gynnar ek och al i första hand.

Område 7.**Beskrivning:**

Ett mindre område som består av en liten öppen gräsbevuxen löväng, tidigare betesmark, där det finns enstaka lövträd.

Mål:

Målsättningen är en luftig, solig löväng med enstaka lövträd. Den gräsbevuxna ytan behöver slås undan för undan för att det inte skall växa in buskar och träd.

Område 8.**Beskrivning:**

Ett större område som till stor del består av mager hållmark i bergsterräng huvudsakligen glest bevuxen med äldre tall. Det finns en del stråk på bättre mark med högre tallar och inslag av björk. I sydväst finns en mindre ungskog av tall och löv, med ett äldre glesare skikt av tall och lövträd. Stigar finns.

Mål:

Målet är ett glest, öppet, parkliknande område med främst äldre tallar samt inslag av lövträd. Det behöver gallras främst i tätare delar på bättre mark. I den magra glest bevuxna hållmarken växer det sakta, där behövs inte mycket åtgärder. I sydväst kan man plocka ut några av de gamla träden samt röja isär, glesa ut i ungskogen.

Område 9.**Beskrivning:**

Området är bergig hållmark med en del bergimpediment, här växer äldre, en del krokiga kortvuxna tallar. En del rakare stammar finns också. Terrängen är litet kuperad och marken är mager.

Mål:

Bergsterräng glest bevuxen med gamla, senvuxna krokiga tallar. Några rakare klenare tallar som finns kan plockas ut.

Område 10.**Beskrivning:**

Äldre tall med inslag av björk och ek på litet bättre mark i dalgång mellan berg. Stigar i området.

Mål:

Rekreationsskog utmed stig med gamla tallar, björkar och ekar i en gles parkliknande miljö. En del träd behöver plockas ut för att detta skall uppnås, grövre tallar och ekar gynnas.

Område 11.**Beskrivning:**

Rekreationsplats, badplats, strand och båtbygga. Stigar. Här är idag ganska glest bevuxet med äldre tall, björk, ek och al.

Mål:

Ett soligt område för rekreation glest bevuxet i övre del av några gamla tallar, ekar, björkar och alar. På sikt kan några fler träd behöva plockas.

Område 12.**Beskrivning:**

Hållmark och bergiga åsar avbrutna med några fuktiga stråk. Trädskiktet är bevuxet med äldre tall och inslag av björk. Stigar förekommer.

Mål:

Parkliknande gles skog i bergig terräng, dominerad av tall med inslag av lövträd. En kraftig gallring görs på främst den bättre marken, där plockas de högsta tallarna. I den bergiga hållmarken plockas bara enstaka träd.

Område 13.**Beskrivning:**

Gräsbevuxen löväng som är glest bevuxen med medelålders och äldre träd. Björk dominerar med inslag av ek och al. Trädskiktet är tätare i nordvästra delen. Marken är frisk, litet fuktigare i väster närmare tjärnen.

Mål:

En solig löväng glest bevuxen med äldre grova lövträd av björk, ek och al. För att åstadkomma detta behöver gräset slås regelbundet, man behöver också gallra ur trädskiktet så det blir luft mellan trädkronorna. Den närmaste tiden behöver det plockas ut litet mer träd, försök spara kvar ek och al då det bara finns några av dessa.

Område 14.**Beskrivning:**

Området är berg- och hållmark, mager, torr mark glest bevuxen med gammal lågvuxen, senvuxen tall. Många av tallarna är knotiga och krokiga. Det finns partier med litet bättre mark där det är tätare med träd.

Mål:

Gles, senvuxen gammal tallskog i berg-hållmarksterräng med inslag av krokiga, knotiga träd. I något tätare parti på bättre mark kan man gallra isär.

Område 15.**Beskrivning:**

Äldre lövskog av lundkaraktär med björk, ek, sälg och hassel. Största delen av området är inventerat som höga naturvärden av Skogsstyrelsen. Här har det säkert varit betesmark långt tillbaka i tiden, där det också funnits glest med lövträd. En stig går genom området.

Mål:

En gles öppen lövlund med inslag av hasselbuskar. Äldre grova lövträd av ek, björk och sälg. Lämpligt att glesa ut området och gynna ek, sälg och hassel. Om åtgärder planeras inom området med höga naturvärden, måste ett samråd göras med Skogsstyrelsen.

Område 16.**Beskrivning:**

Äldre samt litet yngre tall i område mot tjärn. Inslag av björk och litet ek. Ganska glest med träd söderut, men i zoner mot tomter är det ganska tätt med tall. Fuktig mark mot tjärn.

Mål:

Glest parkliknande område med inslag av gamla tallar, samt litet björk och ek. En "höggallring" bör göras främst i tätare zoner mot tomter, där man plockar ut högre, grövre tallar för att få en mer solig, öppen miljö i anslutning till tomterna. Gynna ekar.

Område 17.**Beskrivning:**

Tall med inslag av björk, i väster är det en del bergiga partier på mager mark, med äldre tallar. I öster är det medelålders tallar och ett tätare trädskikt. Det finns stigar i området.

Mål:

Glest med tall och inslag av björk, som ger en öppen och inbjudande miljö utmed stigar och strövstråk. Gallring behövs främst från mellersta delen och österut.

Område 18.**Beskrivning:**

Hela detta område ligger inom Tanumskustens naturvårdsområde, som är naturreservat och Natura2000-område.

I berget längst i väster finns ett röse, en fornlämning. I berget längst i öster finns tre rösen, även dessa är fornlämningar.

Området består av mycket berg i kuperad terräng, här växer mest kortvuxen, knotig tall, ett glest magert område. Det finns ett stråk med stigar i dalgångar, här växer mycket asp, en del björk och ek. Stråket med asp i mellersta delen är inventerat som höga naturvärden av Skogsstyrelsen. Inom området finns schakt där man tagit lera till tegelbruket.

Mål:

Innan åtgärder påbörjas i detta område måste anmälan göras till Länsstyrelsen.

Om åtgärder planeras inom området med höga naturvärden, måste ett samråd göras med Skogsstyrelsen.

Området är lämpligt att bevaras som det är, med gammal tall i bergsterräng, samt stråk med gammal asp och övrigt löv i dalgångar. Stigar måste naturligtvis kunna hållas öppna från vindfällda träd.

Område 19.

Beskrivning:

Hela detta område ligger inom Tanumskustens naturvårdsområde, som är naturreservat och Natura2000-område.

Området är en löväng och här finns en gammal torplämning, Kasudden.

Ängen är glest bevuxen med äldre björk, ek samt ett antal aplar (äppelträd). Litet tall finns samt al mot fjorden.

Mål:

Innan åtgärder påbörjas i detta område måste anmälan göras till Länsstyrelsen.

Målet är en gles, solig, öppen löväng där gräset slås med jämna mellanrum för att inte ängen skall växa igen. Det är lämpligt att glesa ut bland träden och då gynna ek och aplar.

Torplämningen bör hållas öppen från inväxande träd och buskar.